

กสม. ๑

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๙๙/๒๕๖๖

เรื่อง สิทธิชุมชนและสิทธิในการจัดการที่ดิน กรณีกล่าวอ้างว่า การขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
ห้วยศาลา จังหวัดศรีสะเกษ ขาดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ผู้ร้อง [REDACTED] นายกองค้การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา ที่ ๑
[REDACTED] ที่ ๒

ผู้ถูกร้อง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา ที่ ๑
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๒

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องทั้งสองได้ร้องเรียนทางไปรษณีย์ ตามคำร้องที่ ๑๗๔/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๕ กล่าวอ้างว่า เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องทั้งสองได้ประกาศพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) โดยขาดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และพื้นที่ดังกล่าว ยังทับซ้อนกับที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของประชาชนตำบลไพรพัฒนา อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ จึง ขอให้ตรวจสอบ

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการ ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจง ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ สำเนาหนังสือผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ทส ๐๙๑๙.๖๐๔/ว ๑๐๓๖ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงผู้ใหญ่บ้าน บ้านกันทรอมใต้ ตำบลกันทรอม อำเภอนายูง จังหวัดศรีสะเกษ

/๒.๑.๒ รายงาน...

๒.๑.๒ รายงานการประชุมหารือแนวทางการแก้ไขปัญหา ระหว่างกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรณีคำร้องที่ ๑๗๔/๒๕๖๕ และคำร้องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๓ บันทึกการประชุมรับฟังข้อเท็จจริงและหารือแนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีคำร้องที่ ๑๗๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ ณ ที่ทำการของผู้ถูกร้องที่ ๑ และเอกสารที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ มอบให้ ได้แก่ เอกสาร เรื่อง การเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ที่ ๙ (อุบลราชธานี)

๒.๑.๔ รายงานการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ ณ อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

๒.๒. ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

๑) เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีหนังสือแจ้งผู้นำชุมชนตำบลไพรพัฒนา ตำบลดงรัก ตำบลโคกตาล อำเภอภูสิงห์ ตำบลปรือใหญ่ อำเภอขุขันธ์ ตำบลกันทรอม ตำบลห้วยจันทร์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ประกาศให้พื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งขวาห้วยศาลา และป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในท้องที่ตำบลดังกล่าว เป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) ประชาชนตำบลไพรพัฒนา และตำบลกันทรอม ไม่เห็นด้วยกับการประกาศให้พื้นที่ข้างต้นเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา และเห็นร่วมกันว่าไม่ขอมวนกวพื้นที่ป่าไม้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เนื่องจากมีความกังวลในการเก็บหาของป่า โดยผู้นำชุมชนตำบลไพรพัฒนาจัดประชาพิจารณ์ประชาชนในพื้นที่ ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วม ๑๗๗ คน และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วม ๑๘๐ คน ผลการประชาพิจารณ์มีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการผนวกพื้นที่ป่าไม้ในตำบลไพรพัฒนาเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา ร้อยละ ๑๐๐ และประชาชนตำบลไพรพัฒนาร่วมลงลายมือชื่อคัดค้านการผนวกป่า รวม ๑,๑๐๘ คน

๓) ผู้นำชุมชน และประชาชนตำบลไพรพัฒนา และตำบลกันทรอมได้ร่วมสำรวจที่ดินทำกินกับเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องทั้งสอง แต่ยังมีพื้นที่ที่ยังไม่ชัดเจนบริเวณหมู่บ้านตำบลไพรพัฒนา เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่เข้าไปฝั่งหลักเขตของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในที่ดินที่ประชาชนมีเอกสารหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑)

/๒.๒.๒ ข้อเท็จจริง...

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องที่ ๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ชี้แจงว่า

๑) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ผู้ถูกร้องที่ ๑) จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการคุ้มครองปกป้องป่าไม้และสัตว์ป่า โดยเฉพาะกุปรีหรือโคไพรซึ่งเป็นสัตว์ป่าสงวน เนื่องจากพบเขากุปรีที่บ้านปรือใหญ่ อำเภอยะรัง เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๓ กรมป่าไม้ (ในขณะนั้น) จึงกำหนดพื้นที่ตำบลโคกตาล ตำบลห้วยตามอญ อำเภอยะรัง และตำบลห้วยจันทร์ ตำบลกันทรอม อำเภอยะรัง จังหวัดศรีสะเกษ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา มีพื้นที่ประมาณ ๓๘๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒๓๗,๕๐๐ ไร่

๒) นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ประเทศ ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงสำรวจสภาพพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และพื้นที่ “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ไกล่เคียงที่มีสภาพเหมาะสมเพื่อกำหนดให้เป็นป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายหรือพื้นที่คุ้มครองอื่น ๆ ประกอบกับเหตุผลความจำเป็นเกี่ยวกับพันธุ์กรรมพืช พันธุ์กรรมสัตว์ ที่ต้องป้องกันไม่ให้สัตว์ป่ามีเลือดชิด (inbreeding) จึงต้องมีพื้นที่เพียงพอให้สัตว์ป่าเดินทางในอาณาเขตของตนได้ ผู้ถูกร้องที่ ๒ และกรมป่าไม้ จึงร่วมกันสำรวจพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าฝั่งขวาห้วยศาลา” และป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เพื่อขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาให้เชื่อมต่อเป็นผืนเดียวกันกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพนมดงรัก และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ เนื้อที่ ๒๘,๕๓๓.๓๒ ไร่ แบ่งเป็นป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา ๑๑ แปลง เนื้อที่ ๑๓,๑๒๐.๖๖ ไร่ และป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งขวาห้วยศาลา ๗ แปลง เนื้อที่ ๑๕,๔๑๒.๖๖ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๖ ตำบล ๓ อำเภอ คือ ตำบลโคกตาล ตำบลดงรัก ตำบลไพรพัฒนา อำเภอยะรัง ตำบลปรือใหญ่ อำเภอยะรัง และตำบลห้วยจันทร์ ตำบลกันทรอม อำเภอยะรัง จังหวัดศรีสะเกษ^๑

๓) ในระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ - ตุลาคม ๒๕๖๒ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จัดประชุมชี้แจงแนวเขตพื้นที่เตรียมผนวกเพื่อขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาให้แก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ แห่ง ได้แก่ (๑) องค์การบริหารส่วนตำบลปรือใหญ่ (๒) องค์การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา (๓) เทศบาลตำบลกันทรอม (๔) องค์การบริหารส่วนตำบลดงรัก (๕) องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยจันทร์ และ (๖) องค์การบริหารส่วนตำบลโคกตาล รวมทั้งในระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ - มกราคม ๒๕๖๒ จัดประชุมชี้แจงกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และกรรมการหมู่บ้าน ๖ แห่ง ได้แก่

/ตำบล...

^๑ โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ก. หน้า ๑๒

ตำบลไพรพัฒนา ตำบลห้วยจันทร์ ตำบลปรือใหญ่ ตำบลกันทรอม ตำบลดงรัก และตำบลโคกตาล โดยในการประชุมทุกครั้ง ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการผนวกพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยศาลา แต่มีข้อสังเกตและข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ทางเศรษฐกิจบริเวณช่องสะงำ การเปลี่ยนแปลงเส้นแนวเขตพื้นที่ผนวกให้แตกต่างจากที่นำมาชี้แจงในที่ประชุม การเก็บหาของป่าของ ประชาชนในเขตป่าอนุรักษ์ และขอให้กันพื้นที่ป่าชุมชนบ้านกันทรอม หมู่ที่ ๔ ออกจากพื้นที่เตรียมผนวก เพื่อขยายเขต

๔) พื้นที่ผนวกเพื่อขยายเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ประกาศให้เป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔

๕) เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔ ณ ศาลาประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้อธิบายให้ปลัดอำเภอภูสิงห์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา (ผู้ร้องที่ ๑) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา กำนันตำบลไพรพัฒนา ผู้ใหญ่บ้านในท้องที่ตำบลไพรพัฒนา และประชาชนในพื้นที่ทราบถึงกระบวนการขยายพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาว่าต้องจัดรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้องและประชาชน ตามมาตรา ๔๘ วรรคสาม^๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน การเก็บหาหรือใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ที่กำหนดโดยไม่สร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ สภาพธรรมชาติ และสัตว์ป่าตามมาตรา ๕๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

/๖) ผู้ถูกร้อง...

^๒ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๔๘ วรรคสาม ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

^๓ มาตรา ๕๗ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน หากพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งใดมีศักยภาพเหมาะสมเพียงพอในการเก็บหา หรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดที่เกิดทดแทนได้อย่างยั่งยืน และหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเห็นว่า การเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดไม่สร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ สภาพธรรมชาติ และสัตว์ป่า หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาศึกษาจัดทำโครงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นตามหลักวิชาการ วัฒนธรรม และวิถีชุมชน เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบโครงการนั้นแล้ว อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงจะอนุญาตให้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ การอนุญาตให้ดำเนินโครงการต้องคำนึงถึงชนิด ประเภท จำนวนหรือปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติที่อนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์ ห่วงเวลาดำเนินการ มาตรการตรวจสอบและควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ

๖) ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำสั่งที่ ๔๗๙๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ให้เจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานกิจกรรมจัดทำแผนที่มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ เพื่อเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ที่จะผนวกเพิ่มเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) โดยพิจารณาแผนที่ต้นร่าง และลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงในภูมิประเทศร่วมกับผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชน ตำบลกันทรอม ตำบลโคกตาล และตำบลไพรพัฒนา เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ วันที่ ๔ และ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ตามลำดับ แล้วจึงปรับแก้ไขเนื้อที่ใหม่เป็น ๒๑ แปลง เนื้อที่ ๒๗,๘๗๙.๙๗ ไร่ (เดิม ๑๘ แปลง รวม ๒๘,๕๓๓.๓๒ ไร่) โดยเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา ๑๔ แปลง เนื้อที่ ๑๒,๗๘๐.๘๖ ไร่ และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งขวาห้วยศาลา ๗ แปลง เนื้อที่ ๑๕,๐๙๙.๑๑ ไร่^๔

๗) เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔ กำนันตำบลไพรพัฒนาได้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองดำเนินการผนวกพื้นที่ป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา บริเวณตำบลไพรพัฒนา เข้าเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา เป็นเหตุให้ประชาชนไม่สามารถดำรงชีพโดยปกติด้วยการเข้าไปเก็บหาของป่าได้ ทำให้ขาดรายได้เลี้ยงครอบครัว และยอมส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจบริเวณตลาดเมืองใหม่ช่องสะงำและด่านชายแดนถาวรช่องสะงำ และจะทำให้เกิดอุปสรรคต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๗.๑) ควรทบทวนการสำรวจแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่จะเพิ่มเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา และรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียใหม่ เนื่องจากมีข้อโต้แย้งของภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องการกำหนดแนวเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่จะผนวกเพิ่ม และประชาชนยังมีข้อกังวลในเรื่องการเก็บหาของป่าและวิถีการดำรงชีพของประชาชน โดยควรดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการจากทุกภาคส่วน โดยมีจังหวัด อำเภอกองครักษ์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ภาคเอกชน และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยผู้ถูกร้องทั้งสอง กรมป่าไม้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และธนารักษ์พื้นที่ เพื่อให้การสำรวจแนวเขตพื้นที่ที่จะผนวกมีความเหมาะสม รอบคอบ รอบด้าน และโปร่งใส ตลอดจนมีการรับฟังถึงผลดี ผลกระทบ และความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้อง

๗.๒) ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาข้อเสนอให้เชิญกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชุมหารือเกี่ยวกับความเหมาะสมของรูปแบบการรับฟังความคิดเห็นตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การรับฟัง

/ความคิดเห็น...

^๔ โปรดดูรายละเอียดในภาคผนวก ข. และภาคผนวก ค. หน้า ๑๓ และหน้า ๑๔ ตามลำดับ

ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ในการกำหนดพื้นที่ การขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้การ ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนและส่วนราชการผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ต่อไป

๘) ผู้ถูกร้องที่ ๒ สืบผลการถือครองที่ดินของประชาชนตามมาตรา ๑๒๑^๕ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว ปัจจุบันประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกิน ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา และส่วนที่จะขยายเขตเพิ่มเติมยังสามารถทำกินในพื้นที่โดยการ กริดยางพาราได้ตามปกติ

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

อำเภอกุสิงห์ ให้ข้อเท็จจริง สรุปได้ว่า อำเภอกุสิงห์มีพื้นที่ ๙๔๐ ตาราง กิโลเมตร โดยร้อยละ ๖๐ เป็นพื้นที่ป่า ร้อยละ ๓๐ เป็นพื้นที่ทำกินของประชาชน โดยอำเภอกุสิงห์ เห็นด้วยกับการผนวกพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาบริเวณที่ไม่กระทบต่อประชาชน และประสงค์ ให้ผู้ถูกร้องทั้งสองกันพื้นที่บริเวณช่องสะง่า ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ ออกจากการเป็นพื้นที่เตรียมการประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องที่ ๑ กันพื้นที่ท้องที่การ บริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษขอใช้ เพื่อพัฒนาสร้างเป็นเมืองใหม่ช่องสะง่าออกแล้ว

๒.๒.๔ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์ กรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะ รับฟังข้อเท็จจริงจากผู้ร้องทั้งสอง และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไพรพัฒนา สรุปได้ว่า

๑) ผู้นำชุมชนตำบลไพรพัฒนา อำเภอกุสิงห์ และตำบลกันทรอม อำเภอ ชุนหาญ คัดค้านการประกาศพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ต่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๑ มาโดยตลอด เนื่องจากห่วงกังวลเกี่ยวกับการห้ามเก็บหาเห็ด อัง แมงดา ไข่มดแดง หรือของป่าอื่น ๆ และการพัฒนาช่องสะง่าให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจ รวมถึงการท่องเที่ยวบริเวณ จุดชมวิวผาพญาภูปริ ที่อยู่ในพื้นที่เตรียมการด้วย

/๒) บ้านแซวไพร...

^๕ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๑๒๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชสืบผลการถือครองที่ดินของประชาชน ที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒) บ้านแซวไพร ตำบลไพรพัฒนา อำเภอกงสุรินทร์ ก่อตั้งมาประมาณ ๗๐ ปี โดยโรงเรียนบ้านแซวไพรก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๐๗ ส่วนหมู่บ้านจะแวง ตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ เป็นหมู่บ้านที่อยู่ติดชายแดนไทย - กัมพูชา ก่อตั้งมากกว่า ๑๒๐ ปี เมื่อปี ๒๕๔๐ เกิดสงครามอินโดจีน ประชาชนบ้านจะแวงเป็นผู้ส่งเสบียงให้แก่ทหาร ต่อมาเมื่อปี ๒๕๑๗ - ๒๕๑๙ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้เคลื่อนไหวตามบริเวณชายแดน ภาครัฐจึงส่งทหารเข้าไปตั้งฐานปฏิบัติการที่บริเวณรอยต่อบ้านจะแวงและบ้านจองกอ ตำบลกันทรอม และอพยพประชาชนออกมาจากพื้นที่ จนเมื่อปี ๒๕๒๓ สงครามยุติลง ประชาชนจึงกลับไปอยู่อาศัยที่บ้านจะแวง และประกอบอาชีพทำไร่นาดังเดิม แต่ต่อมาภาครัฐนำชาวกัมพูชาซึ่งอพยพหนีภัยสงครามภายในประเทศเข้ามาอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ และขอให้ประชาชนบ้านจะแวงอพยพไปอยู่ที่อื่นก่อน จนเมื่อปี ๒๕๓๒ ชาวกัมพูชาอพยพกลับประเทศ ประชาชนบ้านจะแวงจึงได้กลับไปอาศัยอยู่ที่เดิม และพบว่าพื้นที่ป่าบริเวณใกล้หมู่บ้านถูกชาวกัมพูชาตัดโค่นต้นไม้ไปจำนวนมากจนป่ามีสภาพเสื่อมโทรม ประชาชนจึงร่วมกันปลูกป่าทดแทน

๓) เมื่อปี ๒๕๖๔ เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่ ๑ สำรวจและรังวัดพื้นที่บางส่วนของตำบลกันทรอมที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาแล้ว ปัจจุบันประชาชนยังเข้าไปทำกินในพื้นที่โดยการกรีดยางพาราทั้งที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาและพื้นที่เตรียมการกำหนดให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ทั้งนี้ ผู้ร้องทั้งสองและประชาชนในพื้นที่ประสงค์ให้ตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๑ ฝ่ายปกครอง และประชาชนในพื้นที่ เพื่อร่วมสำรวจพื้นที่อีกครั้ง โดยให้อำเภอกงสุรินทร์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันชี้แจงข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจกับประชาชน

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้องทั้งสองและประชาชนในพื้นที่ กรณีประกาศพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) หักซ้อนทับกับที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของประชาชนตำบลไพรพัฒนา อำเภอกงสุรินทร์ และตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ โดยขาดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน หรือไม่ โดยมีข้อพิจารณาดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐^๖ ปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน^๗ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม^๘ ให้การรับรองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินไว้เป็นหลักว่า บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สิน โดยขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และบุคคลย่อมมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอและดีขึ้นอย่างต่อเนื่องสำหรับตนเองและครอบครัว รวมทั้งไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด อีกทั้งยังให้การรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนที่จะใช้และได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครองบำรุงรักษา ปันพูน และบริหารจัดการทรัพยากรเหล่านั้น สิทธิดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดหน้าที่แก่อนุวยางานของรัฐในการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิให้แก่บุคคลและชุมชน

/๓.๒ ข้อเท็จจริง...

^๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบทอด

ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๗ รัฐต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) อนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ปันพูน บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ

^๗ ปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน

ข้อ ๑๗

(๑) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยลำพังตนเองเช่นเดียวกับโดยร่วมกับผู้อื่น

(๒) บุคคลใด ๆ จะถูกริบทรัพย์สินโดยพลการไม่ได้

^๘ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ข้อ ๑ วรรค ๒ เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโรคภัยและทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ และประชาชาติจะไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด

ข้อ ๑๑ วรรค ๑ รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนในมาตรฐานการครองชีพที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว ซึ่งรวมถึงอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอ และสภาพการครองชีพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐภาคีจะต้องดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมเพื่อประกันการทำให้สิทธินี้เป็นจริง โดยรับรองความสำคัญอย่างแท้จริงของความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความยินยอมโดยเสรี

๓.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องที่ ๒ ประกาศให้พื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งขวาห้วยศาลา และป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในท้องที่ตำบลโคกตาล ตำบลดงรัก ตำบลไพรพัฒนา อำเภอภูสิงห์ ตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุนซึ้ง และตำบลห้วยจันท์ ตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๘,๕๓๓.๓๒ ไร่ ต่อมาผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ตรวจสอบข้อมูลแผนที่ต้นร่าง และลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงในภูมิประเทศร่วมกับผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนตำบลกันทรอม ตำบลโคกตาล และตำบลไพรพัฒนา แล้วจึงปรับแก้ไขเนื้อที่ใหม่เป็น ๒๗,๘๗๙.๙๗ ไร่ แม้ผู้ถูกร้องทั้งสองยังมิได้จัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามมาตรา ๔๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ได้จัดประชุมชี้แจงแนวเขตพื้นที่เตรียมผนวกเพื่อขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา และอธิบายกระบวนการขยายพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา ว่าต้องจัดรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ แห่ง และผู้นำชุมชน ๖ ตำบล ในพื้นที่แล้ว อีกทั้ง ตามข้อมูลเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ ผู้ร้องทั้งสองและประชาชนที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา และส่วนที่จะผนวกเพิ่ม ยังสามารถเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่โดยการกริดยางพาราได้ตามปกติ

๓.๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองประกาศให้พื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งขวาห้วยศาลา และป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ป่าฝั่งซ้ายห้วยศาลา ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ครอบคลุมพื้นที่ในท้องที่ตำบลไพรพัฒนา อำเภอภูสิงห์ และตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ ซึ่งผู้ร้องทั้งสองอาศัยและเข้าทำประโยชน์ เป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) โดยได้สำรวจที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของประชาชนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชน พร้อมทั้งปรับปรุงเนื้อที่และรูปแผนที่แล้ว อีกทั้งได้ชี้แจงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนในพื้นที่ทั้งสองตำบลทราบว่า จะต้องจัดรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนในพื้นที่ ตามมาตรา ๔๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป รวมทั้งผู้ร้องทั้งสองและประชาชนในพื้นที่ยังสามารถเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ครอบครองได้เช่นเดิม การดำเนินการดังกล่าวของผู้ถูกร้องทั้งสอง จึงไม่กระทบต่อสิทธิในทรัพย์สินของผู้ร้องทั้งสองและประชาชนในพื้นที่ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมให้การรับรองไว้ การประกาศพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ของผู้ถูกร้องทั้งสอง จึงไม่อาจรับฟังได้ว่าการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

/อย่างไรก็ตาม...

อย่างไรก็ตาม การขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาอาจจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับประชาชนยังคงห่วงกังวลเกี่ยวกับการทับซ้อนระหว่างพื้นที่ที่ประชาชนครอบครองกับแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา เนื่องจากยังไม่ได้รับทราบข้อมูลแผนที่ซึ่งกันพื้นที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน และสถานที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน อีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียต่อการขยายเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา ตามมาตรา ๔๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นไปอย่างรอบด้านและบรรลุวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมจากประชาชนอย่างแท้จริง จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องทั้งสอง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖ จึงมีมติว่าการประกาศพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ของผู้ถูกร้องทั้งสอง ไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นการกระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้องทั้งสอง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) ประกอบมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ ร่วมกับจังหวัดศรีสะเกษตั้งคณะทำงานสำรวจพื้นที่ทำกินและใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนตำบลไพรพัฒนา ตำบลงรัก ตำบลโคกตาล อำเภอภูสิงห์ ตำบลปรือใหญ่ อำเภอขุขันธ์ และตำบลกันทรอม ตำบลห้วยจันทร์ อำเภอขุนหาญ อีกครั้งหนึ่ง โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม

๔.๒ เมื่อดำเนินการตาม ข้อ ๔.๑ เสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ถูกร้องทั้งสองกันพื้นที่ที่มีผู้ครอบครองทำประโยชน์อยู่แล้วออกจากการกำหนดให้เป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) โดยคำนึงถึงสิทธิครอบครองตามความเป็นจริงและไม่จำเป็นต้องเป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่น

๔.๓ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๒ จัดทำแผนที่พื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา (ขยาย) ซึ่งกันพื้นที่อยู่อาศัย ที่ทำกินของประชาชน รวมถึงสถานที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันออก และให้ผู้นำชุมชนนำแผนที่ดังกล่าวไปตรวจสอบร่วมกับประชาชนในพื้นที่ก่อนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

/๔.๔ ให้ผู้ถูกร้อง...

๔.๔ ให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในระดับตำบลในทุกตำบลที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชนเข้าร่วม จากนั้นจึงจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นระดับอำเภอในทุกอำเภอที่เกี่ยวข้อง โดยมีนายอำเภอ ฝ่ายปกครองท้องถิ่น ตัวแทนประชาชน สื่อมวลชนท้องถิ่น และนักวิชาการเข้าร่วม โดยการรับฟังความคิดเห็นไม่ควรตั้งคำถาม ชี้นำ และต้องให้ประชาชนได้เสนอความเห็น ข้อห่วงกังวลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลา และข้อมูลการดูแลรักษาป่าได้อย่างอิสระ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

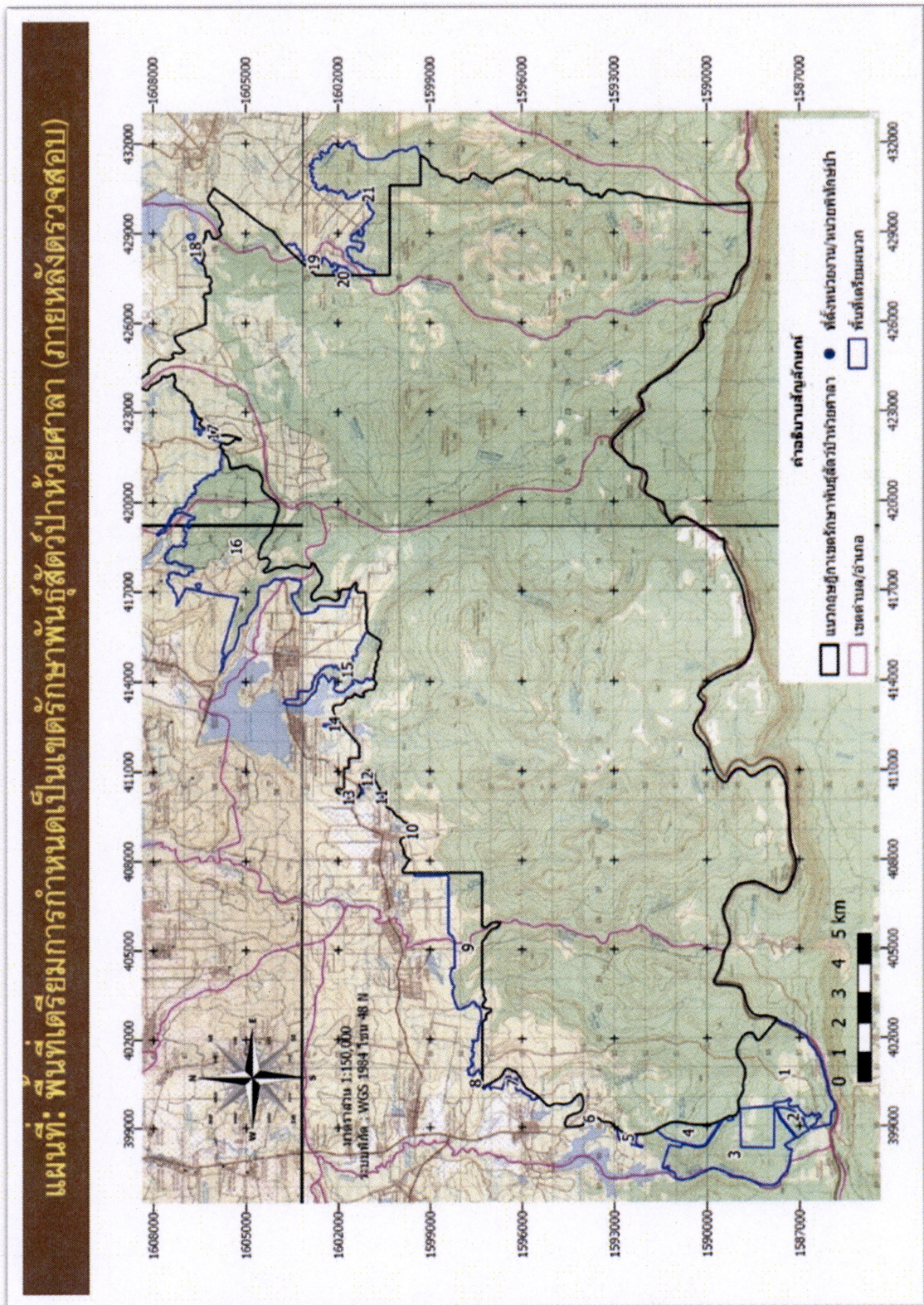
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

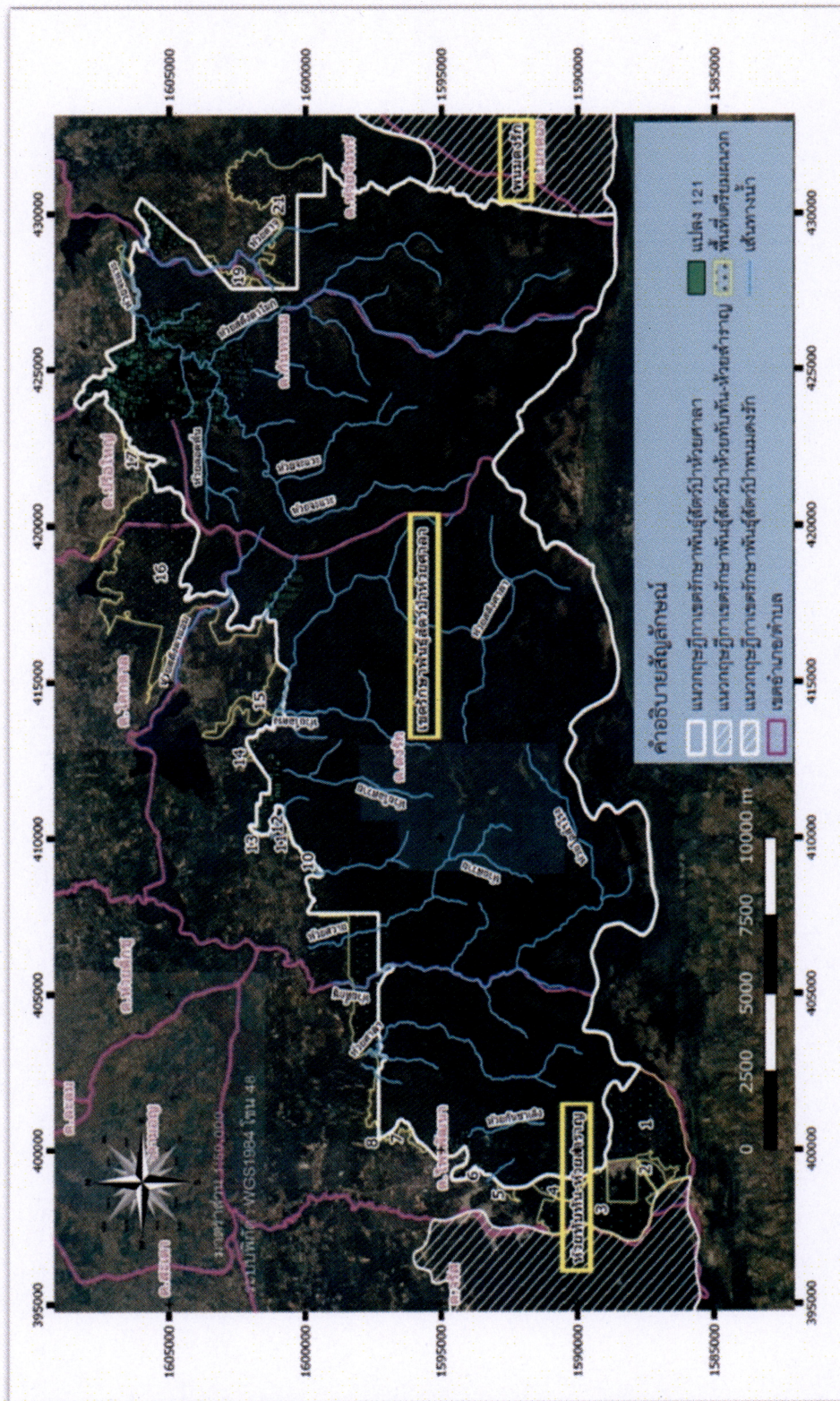

ภาคผนวก ข.

แผนที่แสดงแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาและพื้นที่เตรียมผนวกเพื่อขยายเขต ภายหลังตรวจสอบพื้นที่

ภาคผนวก ค.

แผนที่แสดงแนวเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยศาลาและพื้นที่เตรียมผนวกเพื่อขยายเขต ภายหลังตรวจสอบพื้นที่
(แสดงอาณาเขตตำบล)